

hvad han udtalte, fordi det kom fra det mest sagkyndige Sted med Hensyn til Skolevæsenet, der findes i vort Land. Der var dog een Ting, jeg var enig med den højtærede Minister i, nemlig Bemærkningen om, at min Kritik ikke var helt berettiget. Det er klart, at den ikke var det, for hvornaar øves der en Kritik, som er „helt“ berettiget? Men udover det kan jeg ikke anerkende Rigtigheden af en eneste af de Betragtninger, den højtærede Minister fremsatte. Det var ogsaa kun Skinindvendinger imod mig.

Ministeren sagde, at det er fuldt ud berettiget, at man ikke tager alle Skoler med ved disse Prøver. Ja, Gud bevares! Men hvornaar har jeg enten ved de tidligere Forhandlinger eller i Gaar stillet den urimelige Fordring, at man for at prøve den danske Skole med Hensyn til Undervisningen i Modersmaalet skulde undersøge alle Skoler? Jeg beder den højtærede Minister om i Rigsdagstidenden at finde en saa urimelig Fordring fra mig, saa skal jeg gøre en Undskyldning. Nej, det, jeg sagde i Gaar, var noget ganske andet. Naar man vil anstille en Prøve, kan man ikke ved første Prøve tage et Antal Skoler og ved en senere Prøve tage et langt større Antal, i hvilket de første Skoler maaské endda ikke er indbefattede, for derved gør man sig ude af Stand til at sige, hvor Mangelen ligger, om Mangelen skyldes Elevernes Forudsætninger, eller om Mangelen skyldes den enkelte Lærers Forudsætninger, eller om den ligger i hele Skolens mangelfulde Løsning af den Op-gåve, den er sat til at løse. Og det vil jeg fastholde, at denne Kritik, som Ministeren kløgelig ikke har prøvet at rokke ved, er fuldt ud berettiget.

Dernæst sagde den højtærede Minister, at der ved disse Prøver maa være en Karakterskala. Ja, selvfølgelig maa der være en Karakterskala! Men her maa jeg atter bede den højtærede Minister være saa elskværdig at finde i Rigsdagstidenden nogen Udtalelse af mig, gaaende ud paa, at der ikke skulde være nogen Karakterskala. Nej, det, jeg sagde, var noget helt andet, nemlig at den Karakterskala, man har brugt, er uheldig. Denne Karakterskala har nemlig den Egenskab, at den afviger fra, hvad man ellers plejer at benytte som Karakterskala, idet Forsøgslederen, som naturligvis, hvad den Ting angaar, er den, der har ordnet hele Sagen, har stillet den Fordring til dem, der skulde bedømme, at de skulde betragte „ug“ som lig 15, og der-

efter for hver af Mellemkaraktererne trække 1 fra, saa at man, naar man er kommet til „slet“, er naaet til Nul. Denne Skala er, saa vidt jeg ved, ikke anvendt ved nogen som helst Skole, og naar man nu anvender denne Skala for derefter at udregne Middeltallet, kommer man derved til et fuldkommen misvisende Resultat. Man kan nemlig ikke uden videre benytte Tallene som Udtryk for, hvorledes en pædagogisk Præstation vurderes. Det vil den højtærede Minister sikkert give mig Ret i, naar han betænker, hvorledes det forholder sig med Vurderingen f. Eks. af Præstationerne ved Mellem-skole- og Realskoleeksamen. Der kræves nemlig efter Loven af 1903, at en Elev for at kunne bestaa skal have 3,5 i Gennemsnit i de vigtige Fag. Hvad vil det nu sige, naar det udtrykkes i Tal? Intet andet, end at 3,5 er det virkelige Nulpunkt paa Termometerskalaen, hvad denne Sag angaar, og saa snart Eleverne har en Gennemsnitskarakter af under 3,5, selv om denne udtrykkes ved 2 eller 1 eller ved 0, hvis det kunde tænkes, betyder det realiter, at han er en negativ Elev og ikke kan bestaa. Paa samme Maade vilde det være det rationelle, dersom man beholder den sædvanlige Karakterskala fra „ug.“ ned til „slet“, at man ikke regnede „slet“ som et Nul ved en Prøve som denne, hvor der ikke er sat en Gennemsnitskarakter, der betegner, om man har bestaaet eller ikke har bestaaet, men at man derimod for at vise, hvor elendigt det var, gav „slet“ en negativ Betydning og de andre lave Karakterer en negativ Betydning, for det har Slet'et faktisk, hvor det er vel begrundet. Der kan altsaa gøres vægtige Indvendinger mod den Karakterskala, Forsøgslederen har benyttet.

Dernæst siger den højtærede Minister, at Bedømmelsen maa være summarisk. Ja, selvfølgelig! Det var netop det, jeg krævede, hvis Ordet „summarisk“ betyder, at der skal anvendes et fornuftigt Skøn. Men saa siger Ministeren videre, at den var ikke saa summarisk, som jeg har anført. Jeg haaber da, at den højtærede Formand, for at der ikke skal være nogen Misforstaaelse i det høje Ting, vil tillade mig at citere helt igennem den Anvisning, som er givet for Bedømmelsen. Jeg indskyder, at jeg ikke har kritiseret i mindste Grad den Maade, hvorpaa de 4 Lærere har røgtet deres Hvery, for de er nødte til at følge den Anvisning, der gives dem, men det er selve Anvisningen, imod hvilken jeg retter min Kritik. Den lyder,